

สแกนมุมมอง “ประชาชน” หลังถ่ายโอนฯ sw.สต. เป็นเวลา 9 เดือน

Volume 12

Issue 178• AUG 2024

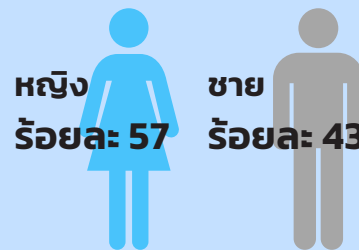
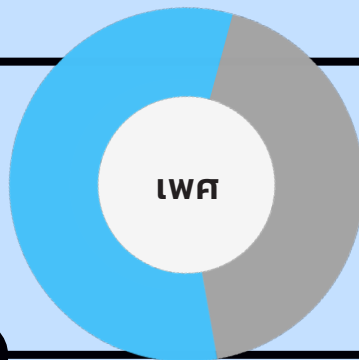
Highlight

- คณะผู้วิจัยได้สำรวจการรับรู้ของประชาชนหลังถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จากกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ไปองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เปรียบเทียบระหว่าง 3 เดือน กับ 9 เดือน พบว่าประชาชน ‘รับรู้มากขึ้น’ ว่า รพ.สต. ไม่ได้อยู่ภายใต้สังกัด สธ. แล้ว โดยประชาชนในพื้นที่ที่รับรู้ ว่า รพ.สต. ถ่ายโอนไปยัง อบจ. ร้อยละ 28 ซึ่งเพิ่มมากขึ้นกว่าช่วง 3 เดือนแรกหลังถ่ายโอนฯ มากถึง 2.45 เท่า ซึ่งถือว่ามีความสำคัญทางสถิติ
- ผลการสำรวจยังพบอีกว่า ประชาชนผู้รับบริการมีทัศนคติเชิงบวกมากขึ้น ในด้าน ‘ความพึงพอใจของบุคลากร’ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้บริการ อย่างไรก็ดี ความต้องการที่จะแนะนำให้ญาติหรือคนรู้จักเข้ามาใช้บริการที่ รพ.สต. ตลอดจนความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับนั้น แม้ว่าจะมีความเห็นเป็นเชิงบวก แต่ก็พบว่า ‘ลดลง’ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- สำหรับการให้บริการ 1. คลินิกเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง 2. เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ยังมีแพทย์-บุคลากรจากโรงพยาบาลสังกัด สธ. มาให้บริการ จึงยังไม่ีผลกระทบต่อ ส่วน ‘ทัศนคติ’ เช่น การรอนพื้นหรืออุดฟัน การให้บริการในบางพื้นที่ ‘ลดลง’ ส่วนหนึ่งมาจากบุคลากรที่ยังมีปัญหา

กลุ่มผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ

มีผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ
ทั้งหมด 2,445 คน

อายุเฉลี่ย
52 ปี

หญิง
ร้อยละ 57

ชาย
ร้อยละ 43

รู้หรือไม่ว่า sw.สต. อยู่สังกัดใด ?

ผลสำรวจความคิดเห็น ‘ผู้รับบริการ’ หลังถ่ายโอนฯ 9 เดือน พบว่ามีผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ รับรู้ว่า sw.สต. ถ่ายโอนภารกิจไป อบจ. ร้อยละ 28 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าการสำรวจในช่วง 3 เดือนแรกหลังถ่ายโอนฯ คิดเป็น 2.45 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังแสดงในแผนภูมิ

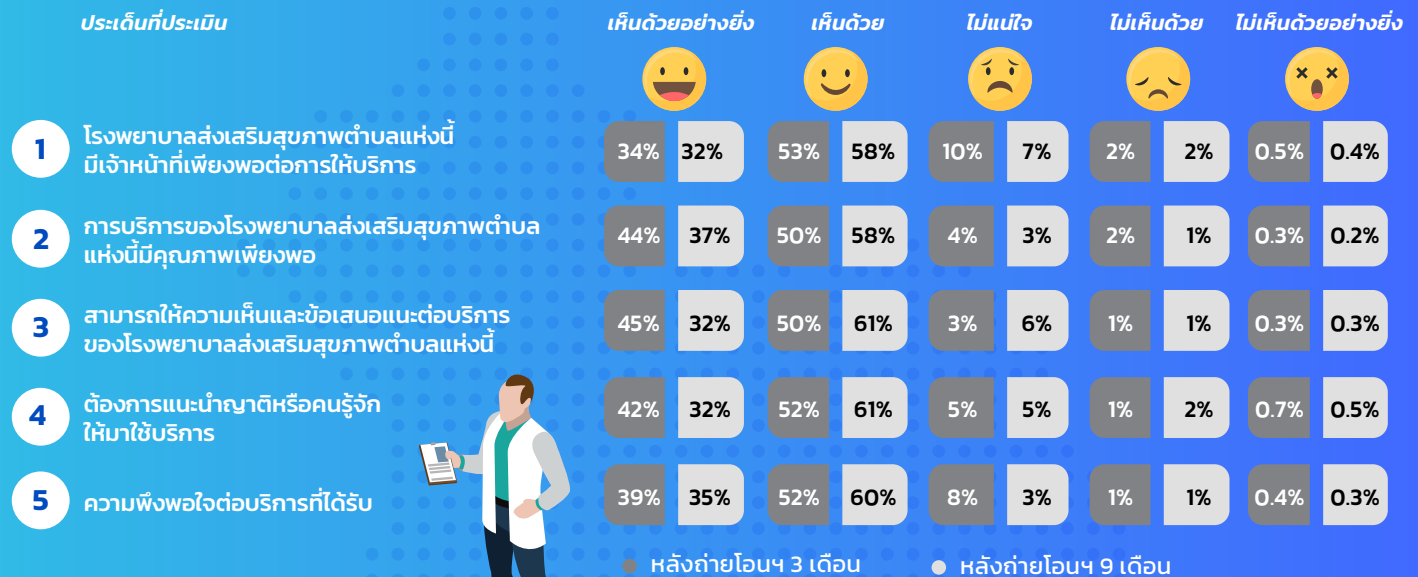

ผลสำรวจความคิดเห็นเทียบเคียง 3 เดือน กับ 9 เดือน

ผลสำรวจความคิดเห็นเมื่อเปรียบเทียบการเก็บข้อมูลระยะที่ 1 ช่วง 3 เดือนแรกหลังถ่ายโอนฯ และระยะที่ 2 ช่วง 9 เดือนหลังถ่ายโอนฯ เป็นดังแสดงในตาราง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากความถี่ที่มารับบริการ พบว่าผลการสำรวจใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความรับรู้การถ่ายโอนฯ และความเห็นเรื่องเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการ พบว่า ความเห็นเป็นเชิงบวกมากขึ้น ในขณะที่ความต้องการแนะนำให้ผู้อื่นมาใช้บริการ และความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับมีแนวโน้มเป็นเชิงบวกลดลง

ความเห็นของผู้รับบริการในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอน sw.สต.

การจัดบริการใน sw.สต.

ผลการสำรวจเรื่องการให้บริการ คลินิกเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โดยแพทย์ บริการทันตกรรม ถอนฟัน อุดฟัน และบริการ เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เป็นดังแสดงในตาราง

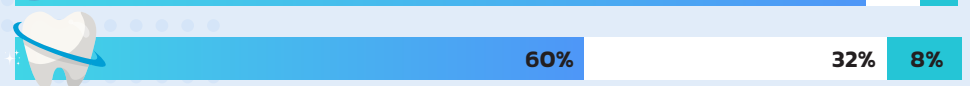
ข้อมูลบริการเฉพาะที่ผู้รับบริการได้รับ/รับทราบ

บริการที่สอบถาม

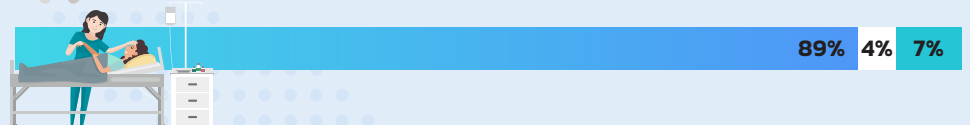
ในปัจจุบันคลินิกเบาหวาน ความดันโลหิตสูง มีแพทย์มาออกตรวจหรือไม่

ในปัจจุบัน sw.สต. แห่งนี้ได้จัดบริการทางทันตกรรม เกี่ยวกับการถอนฟัน หรืออุดฟันหรือไม่

ในชุมชนของท่านมีเจ้าหน้าที่ sw.สต. เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า ประชาชนผู้รับบริการในพื้นที่วิจัยที่สุ่มจาก 'ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ' และ 'ภาคใต้' ตอบว่ามีบริการทันตกรรมสูงที่สุด ส่วนพื้นที่วิจัยที่สุ่มจาก 'ภาคกลาง' ตอบว่าไม่มีบริการทันตกรรมสูงที่สุด โดยพบว่าในพื้นที่ อบจ. เดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีบริการทันตกรรมในเขตอำเภอเมืองมากกว่า นอกเขตอำเภอเมือง ยกเว้นภาคกลางที่นอกเขตอำเภอเมืองจะมีบริการทันตกรรมมากกว่า

โดยสรุป พบว่า ผลการสำรวจผู้รับบริการยังมีประเด็นเรื่องความเพียงพอของบุคลากรและทรัพยากร แม้จะเป็นประเด็นที่ต้องแก้ไขแต่มีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป อย่างไรก็ตาม พบว่าสถานการณ์นี้อาจเริ่มมีผลกระทบต่อประชาชนบ้างดังสังเกตได้จากความพึงพอใจโดยรวมของประชาชนมีแนวโน้มเป็นเชิงบวกลดลง ประกอบกับบริการทันตกรรมยังไม่สามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง แม้จะอยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ. เดียวกันก็ตาม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การรับรู้ของประชาชนต่อการถ่ายโอน sw.สต. มีมากขึ้นเมื่อเทียบกับช่วง 3 เดือนแรกของการถ่ายโอนฯ ซึ่งเป็นทิศทางที่ดี สิ่งที่ sw.สต.และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควรดำเนินการต่อคือ **สร้างกลไกให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่จำเป็นสำหรับ sw.สต. ในพื้นที่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นทางสุขภาพ และทำให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อ sw.สต. ที่ถ่ายโอนมากยิ่งขึ้น** ในส่วนนี้ต้องการนวัตกรรมทางนโยบายในแต่ละพื้นที่ และควรใช้เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จของการถ่ายโอนฯ

เกี่ยวกับการศึกษา

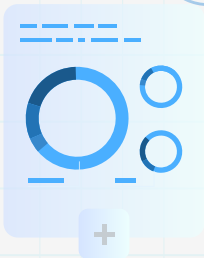

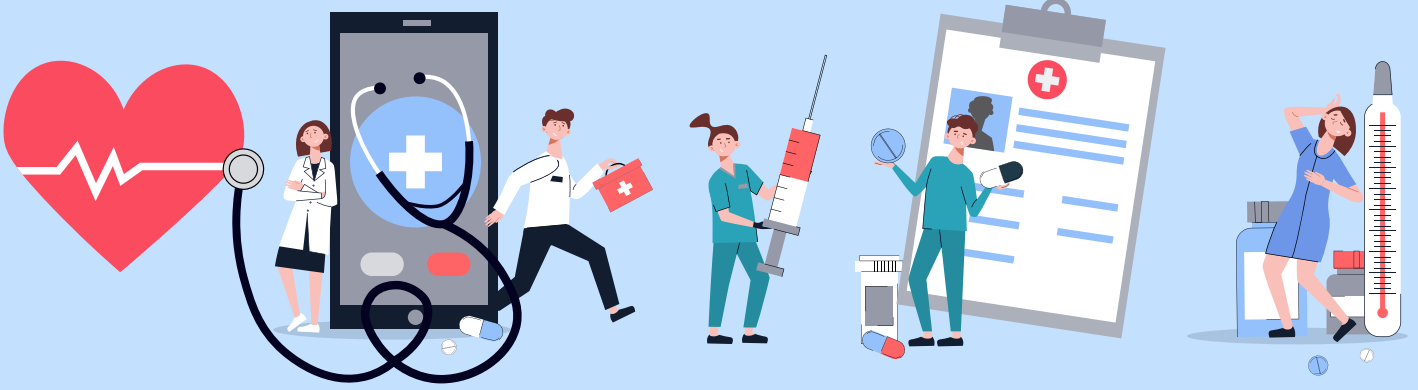
การวิจัย "กระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรวดเร็วเพื่อตอบคำถามเชิงนโยบายสาธารณสุขเพื่อสนับสนุน การพัฒนาระบบสาธารณสุขไทย และกระจายอำนาจด้านสุขภาพสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลสำหรับตอบคำถามเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนฯ sw.สต. ไปยัง อปท.

คณะผู้วิจัยจึงศึกษาสถานการณ์หลังการถ่ายโอนฯ 9 เดือน ด้วยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตามหลักสถิติแบบ face to face ผ่านแบบสำรวจบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google form ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 6 ภูมิภาคของประเทศไทย แบ่งเป็นชุมชนอำเภอเมืองและชุมชน นอกอำเภอเมือง เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน 2566

จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลตามกรอบวัตถุประสงค์การวิจัย อย่างไรก็ตาม ผลการเก็บข้อมูลข้างต้นมาจากผู้รับบริการใน sw.สต. ที่ถ่ายโอนไปแล้วในระยะเวลาเพียง 9 เดือน การติดตามและประเมินผลในอนาคตจึงอาจเห็นแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปได้

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง "กระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรวดเร็วเพื่อตอบคำถามเชิงนโยบายสาธารณสุขเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณสุขไทย และการกระจายอำนาจด้านสุขภาพสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น"

โดย ภญ.เบญจรินทร์ สันตติวงศ์ไชย, นพ.กฤษฏา เจริญรุ่งเรืองชัย, น.ส.ชนิดา เอกอัครรุ่งโรจน์, นายธนกร เจริญกิตติวุฒ, น.ส.จุฬาทิพย์ บุญมา, ดร.นภดล พิมสาร, น.ส.บุปผา วงษ์ยศ, น.ส.วิลาสินี สำเนียง, นายวิศวะ มาลากรรณ, นพ.สมฤกษ์ จึงสมาน, น.ส.อิทธิพร เรืองทวีป, รศ. ดร.วรรณฤดี อิศรานุกุลชัย และ ดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ผู้เขียน

นพ.กฤษฏา
เจริญรุ่งเรืองชัย

นางสาวชนิดา
เอกอัครรุ่งโรจน์

ดร.นภดล
พิมสาร

นางสาวบุปผา
วงษ์ยศ

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF สมัครได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่งหรือดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่ <https://www.hitap.net/resources/downloads>

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยี หรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองคาพยพต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5
โทรสาร: 0-2590-4369

อีเมล: comm@hitap.net
เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา ไม่ใช่เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP_THAI

HITAP.NET

Health Intervention and Technology Assessment Program